

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Duinstraat/Scheveningseweg, Den Haag

Opsteller(s): K. van Veen

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Duinstraat/Scheveningseweg, Den Haag
Opsteller	K. van Veen
Datum	23-05-2018
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20180301v02
Aantal pagina's	30
Opdrachtgever	Gemeente Den Haag
Contactpersoon	M. Konijn
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Veen, van. K., 2018. Quickscan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Duinstraat/Scheveningseweg, Den Haag Rapportkenmerk ER20180301v02. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2018

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.
Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming.....	7
2.2 Verordening ruimte.....	8
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	11
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	12
3.4 Planning.....	12
4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	13
4.1 Wet natuurbescherming.....	13
4.2 Verordening ruimte.....	13
4.3 Stedelijke Ecologische Hoofdstructuur.....	14
5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	17
5.1 Algemeen.....	17
5.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	18
5.3 Soorten Habitatrichtlijn.....	19
5.4 Nationaal beschermde soorten.....	21
6 Conclusies en aanbevelingen.....	25
6.1 Beschermde gebieden.....	25
6.2 Beschermde soorten.....	26
7 Geraadpleegde bronnen.....	27
7.1 Literatuur.....	27
7.2 Internet.....	27
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	29

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van de gemeente Den Haag heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Duinstraat/Scheveningseweg, Den Haag. De aanleiding betreft omvorming van een bestaand kruispunt tot een rotonde (zie verder hoofdstuk 3.2). Deze werkzaamheden kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld dient te worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of een negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt

(indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het plangebied ten tijde van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

1 www.rvo.nl

2 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze quickscan blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

2.2 Verordening ruimte

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische

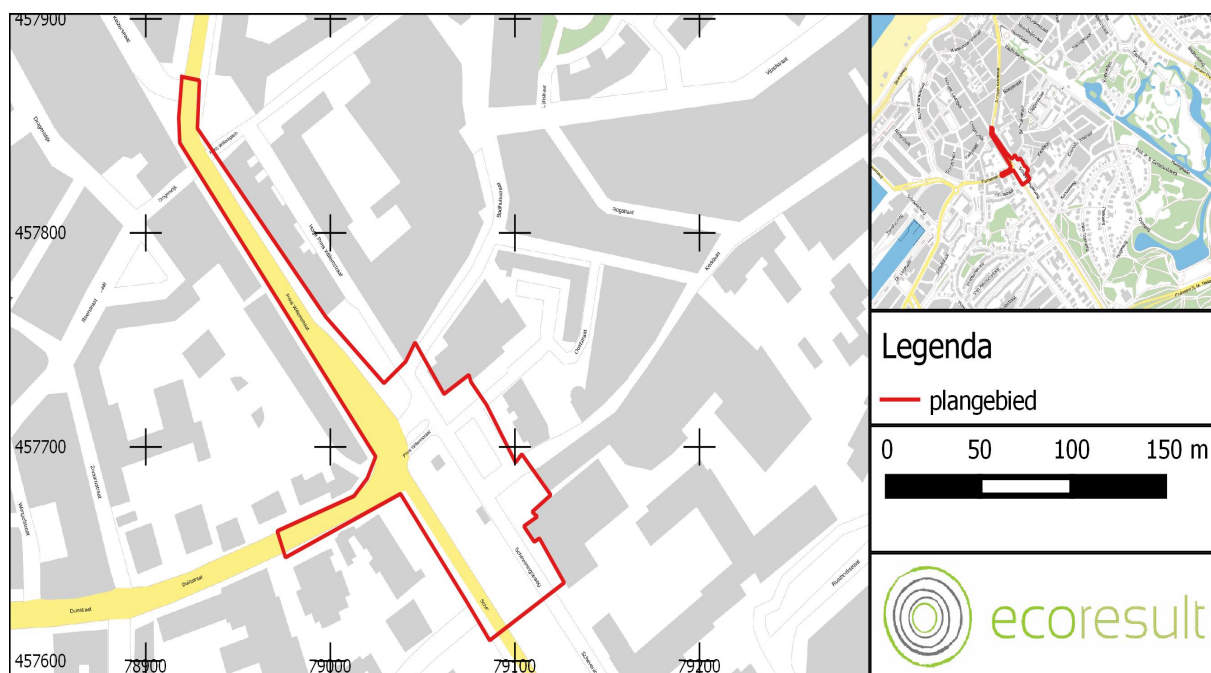
Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van Belangrijke weidevogelgebied. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige op provinciaal niveau beschermde gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied betreft de kruising van de Duinstraat/Scheveningseweg en een deel van de Prins Willemstraat, Den Haag, gemeente Den Haag, provincie Zuid- Holland (zie ook Afbeelding 1). Het betreft een kruispunt met naastgelegen trambaan temidden van het stedelijk gebied van Den Haag.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: PDOK

3.2 Beschrijving

- Het plangebied betreft een kruispunt voor auto's, fietsers, voetgangers en een trambaan in het stedelijk gebied van Den Haag. Het plangebied is met uitzondering van de trambaan langs de Scheveningseweg en naastgelegen grasperk volledig verhard met asfalt en straatstenen.
- Bebouwing is in het plangebied aanwezig in de vorm van twee kiosken. De muren bestaan uit glas, metaal en gladde platen. Het dak bestaat uit plat dak zonder openingen.
- Groen is in het plangebied aanwezig in de vorm van gazon, plantenbakken met sierplanten en bomen (als onderdeel van een laan) tot 15 meter hoog. In de bomen zijn geen holten of

boomnesten aanwezig.

- Open water is in of grenzend aan het plangebied afwezig.
- Het plangebied is sterk verlicht door middel van straatlantaarns langs de openbare weg.
- Ondergrondse ruimten, met uitzondering van riolering, zijn binnen het plangebied afwezig
- Het plangebied maakt deel uit van de bebouwde kom.

Afbeelding 2: Het plangebied gezien vanuit het zuidoosten. Foto: K. van Veen | Ecoresult B.V.

Zie bijlage 1 voor een foto-impressie van het plangebied.

3.3 Voorgenomen ontwikkelingen

De voorgenomen activiteit betreft de omvorming van een bestaand kruispunt tot rotonde. Hierbij wordt het plangebied grotendeels bouwrijp gemaakt en opnieuw aangelegd. Tijdens de werkzaamheden worden 37 bomen gekapt en wordt één van de twee aanwezige kiosken verplaatst. De omringende bebouwing blijft onaangetast.

3.4 Planning

De planning is op dit moment nog niet bekend.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

Het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Meijendel & Berkheide, gelegen ca. 1,7 km ten noordoosten van het plangebied³ (afbeelding 3). Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000-gebieden niet in gevaar brengen. Negatief effect (door emissie, geluid, trilling of verlichting) op bovengenoemde gebieden valt uit te sluiten op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. Daarmee hoeft geen vergunning als bedoeld in artikel 2.7 van de Wnb te worden aangevraagd.

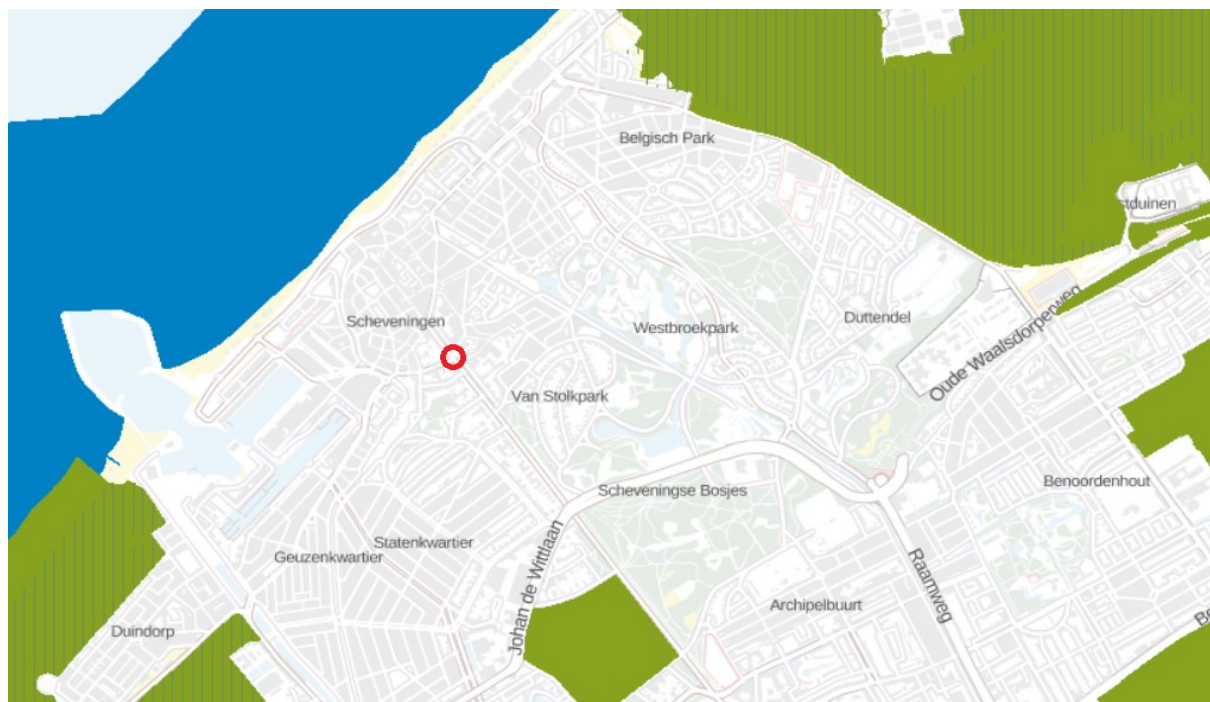
4.2 *Verordening ruimte*

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het meest dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (zijnde Zorgvliet) ligt ca. 1,3 km ten zuiden van het plangebied⁴ (afbeelding 3). Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op de wezenlijke waarden en kenmerken van bovengenoemd gebieden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

3 <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

4 <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

Afbeelding 3: Natura 2000 (groen gearceerd) en NNN (groen) in de omgeving van het plangebied (rood omcirkeld). Bron: <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

4.2.2 Belangrijke weidevogelgebied

Het poldergebied onder Kerkehout ca. 6,5 km ten oosten van het plangebied is bestemd als Belangrijk weidevogelgebied (afbeelding 3). Op basis van de afstand van dit gebied tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

4.3 Stedelijke Ecologische Hoofdstructuur

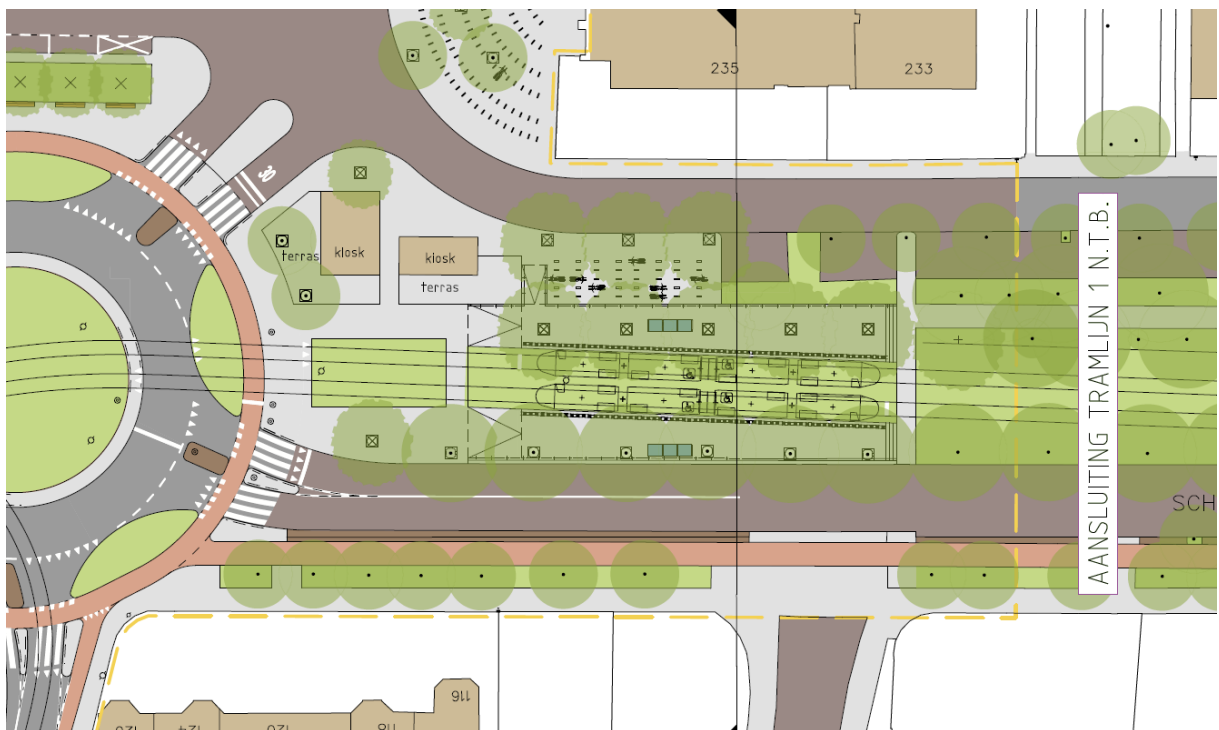
De trambaan en de bomen ten zuiden van de Duinstraat maken deel uit van de Stedelijke Ecologische Hoofdstructuur. De trambaan ten zuiden van de Duinstraat maakt deel uit van het Vergroend Tramtraject⁵. De bomen vormen onderdeel van de Stedelijke Ecologische Hoofdstructuur vanwege het belang van bomen voor flora en fauna (zoals mossen, vogels, vleermuizen, eekhoorns). Daarnaast zijn de bomen onmisbaar voor de groenbeleving, zijn ze een belangrijk ordeningselement voor de openbare ruimte en verbeteren ze het stedelijke klimaat door windbreking, stoffiltering en CO₂ reductie. Het plangebied ligt aan het noordelijke uiteinde van een `verbindende bomenrij` die loopt vanaf het plangebied (Duinstraat/Scheveningseweg) tot de kruising Zeestraat/Javastraat⁶.

Tijdelijke negatieve effecten op de Stedelijke Ecologische Hoofdstructuur zijn niet uit te sluiten. Doordat

⁵ Portaal Natuur en Milieu Gemeente Den Haag. Kaart Groene trambanen, vogelrustgebieden, stadsboerderijen en volkstuinten

⁶ Gemeente Den Haag, 2009. Nota Ecologische Verbindingszones 2008- 2018

de kruising volledig wordt heringericht binnen een beperkte stedelijke ruimte dienen bomen gerooid te worden om ruimte te creëren voor de werkzaamheden en herindeling (zie afbeelding 4). De totale oppervlakte van de structuur neemt hierdoor gedurende de werkzaamheden tijdelijk af. Het plangebied ligt aan de uiterste noordpunt van de ecologische verbinding en heeft geen verbindende werking met andere belangrijke groenstructuren verder noordwaarts. De gekapte bomen worden grotendeels herplant met nieuwe aanplant. Deze nieuwe aanplant biedt in de beginfase niet hetzelfde aanzicht als de huidig aanwezige bomen maar zorgt wel voor de continuïteit en behoud van oppervlakte van de structuur. Door gebruik te maken van inheemse boomsoorten zoals populier, esdoorn en/of linde zullen deze bomen aantrekkelijk zijn voor insecten en derhalve voorzien in voedsel voor vleermuizen. Daarnaast blijft de bomenrij direct tegen de Scheveningseweg onaangetast waardoor er op geen moment een onderbreking in de lijnstructuur aanwezig is. Een permanent effect op het oppervlakte van de structuur of de wezenlijke waarden en kenmerken van de verbingszone is derhalve redelijk wijs uitgesloten.

Afbeelding 4: De bomen met een x zullen worden gerooid. De bomen met een + worden nieuw aangeplant en de bomen met een "punt" (ronde cirkels) blijven behouden. Bron: Ingenieurs Bureau Den Haag

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 27-02-2018 door K. van Veen, ecologisch deskundige⁷ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker onderzocht. Het plangebied is onderzocht vanaf de openbare weg.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. Dit betreffen waarnemingen in de omgeving van het plangebied gedurende de afgelopen 5 jaar.

Er is gebruik gemaakt van een eerder uitgevoerd vleermuisonderzoek door Buro Bakker naast het plangebied⁸.

Voor zover bekend zijn andere bronnen met relevante informatie afwezig. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

⁷ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

⁸ Buro Bakker (2015)

5.2 Soorten Vogelrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

Boomvalk	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Buizerd	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Havik	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Huismus	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Ransuil	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Roek	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Sperwer	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Wespendief	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	0 - 1 km
Oehoe	Vogels met vaste rust of verblijfplaats	1 - 5 km

Tabel 2: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd op 28-02-2018

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

Het plangebied is ongeschikt voor vogels met jaarrond vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen en bomen. Bebouwing is in het plangebied enkel aanwezig in de vorm van twee kiosken. Rondom het plangebied is bebouwing aanwezig die matig geschikt is voor gierzwaluw.

Beide kiosken zijn ongeschikt voor gebouwbewonende vogels. Spleten, dakpannen of anderzijds aanwezige holten zijn in de bebouwing afwezig waardoor aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde nesten is uitgesloten. In de aanwezige bomen zijn geen boomholten aangetroffen en zijn geen boomnesten aanwezig die door boombewonende vogels met jaarrond beschermde nesten gebruikt kunnen worden.

Het plangebied is ongeschikt als foerageergebied voor uilen en roofvogels. Het plangebied ligt temidden van het stedelijk gebied van Den Haag en bestaat nagenoeg volledig uit verhardingen.

5.2.2.1 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is potentieel geschikt voor nieuwe nesten van niet jaarrond beschermde vogels. In de bomen kunnen eksters of zwarte kraaien een nest bouwen. Ten tijde van het veldbezoek zijn in het

plangebied geen boomnesten aangetroffen.

5.2.2.2 *Algemene broedvogels*

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels (boombroeders). Verscheidene andere algemene vogels zijn waargenomen in en om het plangebied tijdens het veldbezoek: stadsduif, houtduif

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is ongeschikt voor nestplaatsen of als essentieel functioneel leefgebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen en bomen. Eventuele verblijfplaatsen in de bebouwing rondom het plangebied worden door de werkzaamheden niet aangetast of dusdanig verstoord dat de functionaliteit niet behouden zal blijven. Potentieel aanwezige

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus).

5.3 *Soorten Habitatrichtlijn*

5.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Boomkikker	Amfibieën	0- 1 km
Poelkikker	Amfibieën	0- 1 km
Rugstreeppad	Amfibieën	0- 1 km
Vroedmeesterpad	Amfibieën	0- 1 km
Zandhagedis	Reptielen	0- 1 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	0- 1 km
Bruinvis	Zoogdieren	0- 1 km
Franjestaart	Zoogdieren	0- 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	0- 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	0- 1 km
Griend	Zoogdieren	0- 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	0- 1 km
Meervleermuis	Zoogdieren	0- 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	0- 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	0- 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	0- 1 km
Kamsalamander	Amfibieën	1- 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten- Libellen	1- 5 km
Bultrug	Zoogdieren	1- 5 km
Gewone vinvis	Zoogdieren	1- 5 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	1- 5 km
Potvis	Zoogdieren	1- 5 km
Vale vleermuis	Zoogdieren	1- 5 km

Tabel 3: Waargenomen habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 28-02-2018.

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Vleermuizen

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen.

De enige bebouwing binnen het plangebied betreft twee kiosken. Beide kiosken hebben geen openingen waar vleermuizen van gebruik kunnen maken. De muren bestaan uit glas, metaal en gladde platen. Het dak bestaat uit plat dak zonder openingen. Één van de kiosken heeft aan de buitenzijde gelakte houten gevelplaten. Achter deze platen is geen ruimte aanwezig. De kiosken zijn rondom volledig verlicht door directe instraling van lantaarnpalen.

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen.

Bomen zijn aanwezig echter zijn in geen van de bomen holten aanwezig die door vleermuizen gebruikt kunnen worden.

Het plangebied is ongeschikt als essentiële vliegroute of als essentieel foerageergebied. De hogere bomen aan de oostzijde van het plangebied zijn onderdeel van een groter foerageergebied voor

vleermuizen dat zich steekt langs de Scheveningseweg en aansluit op de Scheveningse Bosjes⁹. Het plangebied betreft echter de uiterste uitloper van de bomenlaan langs de Scheveningseweg. De bomenrij sluit richting het noordwesten niet aan op een andere groenstructuur, watergang of andere vliegstructuur. Van de 37 te kappen bomen in het plangebied vallen 8 bomen binnen het aangegeven foerageergebied. Deze worden binnen de begrenzing van de structuur herplant met nieuwe aanplant, op de huidige locatie van de trambaan langs de Scheveningseweg (zie afbeelding 4). De 8, binnen deze structuur aanwezige bomen, die gekapt worden hebben door de zeer geringe oppervlakte en de ligging van het plangebied ten opzichte van het overige functioneel leefgebied op zichzelf geen essentiële functie voor vleermuizen. De nieuwe aanplant biedt in de beginfase niet dezelfde waarde als de huidig aanwezige bomen maar zorgt wel voor behoud van oppervlakte van de foerageerstructuur op lange termijn.

5.3.2.2 *Overige Habitatrichtlijn soorten*

Het plangebied is ongeschikt voor andere volgens het bronnenonderzoek in de omgeving aanwezige habitatrichtlijnsoorten. In het plangebied is geen open water of zijn poelen aanwezig waardoor aanwezigheid van rugstreeppad, boomkikker, vroedmeesterpad, poelkikker, bruinvis, potvis, gewone vinvis, bulrug, gevlekte witsnuitlibel, kamsalamander, griend en bruinvis is uitgesloten. Open zand of half open bos als geschikt leefgebied voor zandhagedis is niet aanwezig.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel functioneel leefgebied voor habitatrichtlijnsoorten. Er hoeft geen aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeven geen aanvullende maatregelen uitgevoerd te worden.

5.4 *Nationaal beschermde soorten*

5.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

9 ddh.maps.arcgis.com (foerageergebieden Natuurnetwerk)

Soort	Soortgroep	Afstand	Provinciale vrijstelling Zuid- Holland
Alpenwatersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Bruine kikker	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Gewone pad	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Vinpootsalamander	Amfibieën	0 - 1 km	nee
Muurbloem	Vaatplanten	0 - 1 km	nee
Schubvaren	Vaatplanten	0 - 1 km	nee
Bosmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Damhert	Zoogdieren	0 - 1 km	nee
Dwergmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Eekhoorn	Zoogdieren	0 - 1 km	nee
Egel	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Gewone zeehond	Zoogdieren	0 - 1 km	nee
Grijze zeehond	Zoogdieren	0 - 1 km	nee
Haas	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Huisspitsmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Konijn	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Ree	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Rosse woelmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Veldmuis	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Vos	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Wezel	Zoogdieren	0 - 1 km	ja
Bastaardkikker	Amfibieën	1 - 5 km	ja
Vuursalamander	Amfibieën	1 - 5 km	nee
Grote vos	Insecten- Dagvlinders	1 - 5 km	nee
Glad biggenkruid	Vaatplanten	1 - 5 km	nee
Rozenkransje	Vaatplanten	1 - 5 km	nee
Stofzaad	Vaatplanten	1 - 5 km	nee
Boommarter	Zoogdieren	1 - 5 km	nee
Bunzing	Zoogdieren	1 - 5 km	ja
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	ja
Edelhert	Zoogdieren	1 - 5 km	nee
Waterspitsmuis	Zoogdieren	1 - 5 km	nee
Woelrat	Zoogdieren	1 - 5 km	ja

Tabel 4: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 28-02-2018.

5.4.2 Verkennend veldonderzoek

5.4.2.1 Vaatplanten

Het groen in het plangebied bestaat enkel uit gazon, plantenbakken met sierplanten en bomen. Het plangebied is verder volledig verhard. Oude stenen muren zijn niet aanwezig. Geschikt habitat voor

muurbloem, schubvaren, glad biggenkruid, rozenkransje en stofzaad is derhalve niet aanwezig.

5.4.2.2 *Grondgebonden zoogdieren*

Voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van edelhert, waterspitsmuis, boommarter, steenmarter, damhert, eekhoorn, grijze zeehond en gewone zeehond zijn op basis van het beschikbare leefgebied uitgesloten. In het plangebied is geen bos, open water of half open landschap aanwezig. In de aanwezige bomen zijn geen boomholten aanwezig voor boommarter. Het plangebied betreft een druk kruispunt en is nagenoeg volledig verhard. Daarnaast is aanwezigheid van bovenstaande soorten in stedelijk gebied redelijkerwijs uitgesloten.

Het plangebied is tevens ongeschikt voor Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Een incidenteel passerend dier (egel, muizen) is niet uitgesloten echter is geen blijvend habitat aanwezig. Het plangebied betreft een druk kruispunt en is nagenoeg volledig verhard.

5.4.2.3 *Amfibieën en reptielen*

Het plangebied is ongeschikt voor de volgens het bronnenonderzoek in de omgeving aanwezige alpenwatersalamander, vuursalamander en vinpootsalamander. In het plangebied ontbreekt geschikt leefgebied in de vorm van open water of poelen.

Het plangebied is tevens ongeschikt voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Een incidenteel passerend dier is niet uitgesloten maar geschikt habitat is niet aanwezig.

5.4.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is ongeschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Een incidenteel passerend dier is niet uitgesloten maar blijvend habitat is afwezig. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op verschillende soorten muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het werken in één richting waarbij de dieren een vlucht mogelijkheid hebben.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Beschermde gebieden*

6.1.1 Wet natuurbescherming

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden zullen aantasten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

6.1.2 Verordening ruimte

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN), Stedelijke Groene Hoofdstructuur en Belangrijke weidevogelgebied. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

6.1.3 Stedelijke Ecologische Hoofdstructuur

De trambaan en de bomen ten zuiden van de Duinstraat maken deel uit van de Stedelijke Ecologische Hoofdstructuur. Het plangebied ligt aan het noordelijke uiteinde van een `verbindende bomenrij` die loopt vanaf het plangebied (Duinstraat/Scheveningseweg) tot de kruising Zeestraat/Javastraat. Tijdelijke negatieve effecten op de Stedelijke Ecologische Hoofdstructuur zijn niet uit te sluiten. Doordat de kruising volledig wordt heringericht binnen een beperkte stedelijke ruimte dienen bomen gerooid te worden. Negatieve effecten op lange termijn zijn echter te vermijden door heraanplant van de te kappen bomen aan de westzijde van het plangebied. oor gebruik te maken van inheemse boomsoorten zoals populier, esdoorn en/of linde zullen deze bomen aantrekkelijk zijn voor insecten en derhalve voorzien in voedsel voor vleermuizen. Een permanent effect op het oppervlakte van de structuur of de wezenlijke waarden en kenmerken van de verbindingzone is derhalve redelijkwijs uitgesloten.

6.2 *Beschermde soorten*

6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

6.2.1.1 *Algemene vogels categorie 5 soorten*

Het plangebied is geschikt voor voortplantingsplaatsen van vogelsoorten waarvan de nesten (in dit geval) niet jaarrond beschermd zijn. In gebruik zijnde nesten mogen in principe nooit worden verstoord. Door buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart – 15 augustus) te werken zijn schadelijke effecten op nesten van algemene vogels te voorkomen.

6.2.2 Soorten Habitatrichtlijn

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel functioneel leefgebied voor habitatrichtlijnsoorten. Er hoeft geen aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeven geen aanvullende maatregelen uitgevoerd te worden.

6.2.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is ongeschikt voor nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland geen vrijstelling geldt. Het plangebied is ongeschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Een incidenteel passerend dier is niet uitgesloten maar blijvend habitat is afwezig. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op verschillende soorten muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het werken in één richting waarbij de dieren een vlucht mogelijkheid hebben.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 *Literatuur*

Gemeente Den Haag, 2009. Nota Ecologische Verbindingszones 2008- 2018

Buro Bakker (2015); Vleermuisonderzoek aan de Scheveningsweg Den Haag. Rapport P15153, Assen.

7.2 *Internet*

Beschermde gebieden

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN>

www.kaartendenhaag.nl

Foerageergebieden vleermuizen Natuurnetwerk

[http://ddh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?](http://ddh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=7a53f7655bfb496682128977cb79b692)

[id=7a53f7655bfb496682128977cb79b692](http://ddh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=7a53f7655bfb496682128977cb79b692)

Nationale Databank Flora en Fauna

<http://app.quickscanhulp.nl/>

Natuurwetgeving en Kennisdocumenten

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01#Hoofdstuk2>

www.rvo.nl

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Vleermuisprotocol 2017

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Het plangebied gezien vanuit het zuidoosten. Rechts de te behouden kiosk. Foto: K. van Veen / Ecoresult B.V.

Te verplaatsen kiosk in het plangebied. Foto: K. van Veen / Ecoresult B.V.

Prins Willemstraat in noordwestelijke richting. De bomen aan de rechterzijde worden gekapt. Foto: K. van Veen / Ecoresult B.V.

Kruispunt gezien vanuit het noorden. Foto: K. van Veen / Ecoresult B.V.